

Na ulici.

Slika. Spisal Fr. Dolinčan.

amudila je bila šolo, in zdaj si nemara ni upala noter. Mogoče tudi, da smela ni. A najbolj gotovo je, da se je iz golega kljubovanja ustavila tukaj, ker ni marala poslušati očitavanja in oštevanja, ki je je čakalo . . .

Zmerjana bode zdaj na vsak način, naj pride že malo prej ali pozneje! . . .

Poznalo se ji je na obrazu, kako se srdi zaradi nezgode, ki jo je zadela. A jezila se ni nase, akoravno je bila pravzaprav le ona sama kriva, da je zamudila, kajti tam pred izložbo je bila obstala in kar ločiti se ni mogla od vseh tistih lepih stvari . . . Navzlic temu se ni jezila nase, ampak na učiteljico, o kateri je vedela, da jo bo zmerjala, jezila pa tudi na mimoidoče, ker jo je vsakdo tako pomenljivo pogledal, kakor bi jo hotel vprašati:

»I kaj pa delaš ti tukaj? So te mar radi razposajenosti posadili pred vrata? . . .«

Vsaj njej se je zdelo, da misli vsakdo kaj takega o njej! Od tod ta njen grozni srd. Ah, kako je gledala! Bilo je videti, kakor bi hotela vsakega, ki je vprl svoj pogled vanjo, prebosti s svojimi temnorjavimi, žarečimi očmi, tako jih je zasukala vselej. Spominjale so te velike, okrogle oči nehote na bilardne krogle, zlasti kadar jih je v svoji ključovalnosti zatočila tako, da je bilo videti samo belino očesnega jabolčka, vse drugo pa se je skrilo pod njenim lepim, pravilnim čelom! . . .

Kaka energija, kaka oblastnost se je razodevala v teh njenih pogledih! . . .

Ah, te prekrasne oči! . . . Koliko nesreče, koliko pekoče bolečine bodo povzročile še! . . .

Pa ta dražestna trobica, ki jo je držala! . . . Kar poljubil bi jo bil človek na njo, čeprav je kazala s tem samo svojo jezo, svoj srd in sovraštvo! . . .

A tudi drugače sta se kazala njen odpor in njena trmoglavost! Nemirno je vrtala s koncem svojega laknatega čreveljčka v tla, kakor bi hotela prevrtati kamenito ploščo pred seboj. Včasih pa je celo srdito udarila s peto ob tlak. Pripetilo se je namreč tudi, da se je semtertja ustavil kdo in jo opazoval. To pa jo je še bolj

raztogotilo. Njena žametasta, polna ličeca so spričo take predrznosti še bolj porudela.

Pa res, taka predrznost! Veseliti se njene zadrege in posmehovati se ji! . . . Kajti smehljal se ji je vsakdo, ki jo je videl! . . . Toda ne baš iz tega vzroka, kakor je mislila ona! . . . Kdo bi se ne smehljal, če ima takega angela pred seboj? . . . Človek je vesel takega pogleda, in če je vesel, se pač smehlja! . . .

No, kdo ve, če ni pa tudi sama že nekoliko slutila, kaj pomenja ta smeh! Kajti pri vsem tem srdu, ki ga je kazala, se je namuznila včasih takisto čudno . . . Bilo je videti, da se čuti, in iz vsega njenega početja se je dalo posnemati, da je slišala že govoriti o svoji lepoti! . . .

Imela je kakih dvanajst let in njena krilca bi bila lahko segala malo niže. Toda njena mati je imela brez dvojbe poseben namen pri tem, da jo je oblačila tako! . . . Gotovo je hotela, da bi ljudje strmeli nad prekrasno nožico njene ljubke hčerke. Ta nožica je bila pa tudi v resnici nekaj izrednega, nekaj čudovitega! Pri členu spodaj drobna in tanka, a više gori nenavadno mesnata in prekrasno, naravnost vzorno oblikovana! . . . Pri takem otroku, — ki ne vzbuja še nikakega poželjenja, bi bilo res greh, prikrivati kaj tako lepega! . . .

No, bila je sploh močna in krepka. Njeni majhni ročici sta bili kar zaliti z mastjo! . . . In tudi njena prsca so že vzhajala ter se začela oblikovati. Gotovo je imela dobre starše in brez dvojbe je živela v obilosti . . . To je pričala tudi njena elegantna, za dekletce take starosti nenavadno dragocena obleka . . .

Ali pa je le materina požrtvovalnost in ljubezen skrbela za vse to? . . . Mogoče, da je sama sebi pritrgovala, samo da so njeno hčerko občudovali ljudje! . . .

In občudovali so jo! . . .

Človek se kar ni mogel ločiti od nje, tako mikavna je bila, tako so dobro deli njeni pogledi že sedaj, in tako je vzkipevalo človeku srce spričo njenih gibkih, gracioznih kretenj, spričo krasote njenega otročjeneznega, a vendar krepko razvitega telesca . . .

Nehote si si jo predstavljal večjo in starejšo ter se vpraševal, kaka bo pač čez pet, šest let . . . —

Ali bo takrat tudi tako trobico držala, ali bo tudi takrat točila tako te svoje velike, okrogle oči? . . .

Ubogi mož, ubogi mož, kadar se bode srdila nate! . . . Koliko truda te bo stalo, koliko prošenj, koliko pokorjenja, koliko obljub in žrtev bo treba, predno boš premagal to trmo! . . .

Brez dvojbe jo preveč razvajajo! . . . Mati njena, no seveda, mati — od matere, ki je zaljubljena vanjo, se ne more zahtevati drugega! Toda napačno bi bilo, če bi bila tudi njena učiteljica premehka ž njo in če bi je oče včasih ne strahoval malo! . . . Kdo ve, kdo ve, če ne bi bilo zdravo zanjo, ako bi včasih šibica zapela — ne dosti, baš toliko, kolikor je treba, da se pri takem otročetu upogne trmoglavost . . . Kajti pozneje ne pojde, pozneje — ako se ne odvadi — bo njena samovolja odločevala kakor kak absoluten vladar! . . .

Ah, če bi vedela, če bi uganila te misli — kako trobico bi napravila potem šele! . . . A vendar — zdravo bi bilo! . . .

Pa če je bila že zdaj, ko si je v svojem srdcu, v svoji togoti pačila obraz, tako krasna, kako je bila šele, kadar se je smehljala! . . .

O srečen, srečen tisti, ki se mu bodo nasmihale kdaj te rudeče, rožnate ustnice, srečen tisti, ki se mu bodo nudile v poljub, stokrat srečen tisti, ki ga bodo iskale, ki si ga bodo želele njene lepe oči! . . . Zdaj so švigale strele iz njih, ali kadar bodo lile milobo, kadar bodo prosile . . . vzdihovale! . . . Ah! . . . Če so nepremagljive že zdaj, kake bodo šele potem! . . .

Čudno, čudno dekle! . . .

Čim bolj te gledam, tem bolj se mi dozdeva, da je vse, kar počneš — sama koketerija! Dekle, dekle!

Ali se res že zavedaš svoje lepote, ali res že zdaj veš, kako silno moč imaš in jo boš imela še do moških src, kako zapeljiva si in boš? . . . Ali mar res slutiš, zakaj stojim tu in sem zamaknjen v tebe? . . .

Ah, da je toliko let med nama! . . . Če bi bilo drugače, bi bil morda jaz prvi, ki bi klečal pred teboj, prvi, ki bi te prosil naklonjenosti, prvi, ki bi umiral ljubezni do tebe! . . .

Ali bi me zavrgla, pahnila od sebe? . . . Ali pa bi me morda uslišala? . . . Čemu to vprašanje? . . . — —

Ali to ni lepo: tako mlada, pa tako gizdava! . . .

Toda mogoče, da ti delam krivico! . . . Mogoče, da je vse to prirojeno — naravni nagon! . . .

Kdo naj se spozna pri ženski, in naj bo še tako mlada? . . .

Z Bogom, z Bogom! . . . Jaz te nočem dražiti več — a iz spomina mi ne prideš tako kmalu, ti sladko, sladko devče! . . .

